45757 - KURBAN BAYRAMINDA KESİLEN KURBANA KAÇ KİŞİ ORTAK OLABİLİR?

Soru

Kurban bayramında kesilen bir kurbana ortak olmak câiz midir? Bir kurbana kaç müslüman ortak olabilir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Kurban bayramında kesilen kurban, deve ve sığır cinsinden olursa, bu takdirde o kurbana birden fazla kişinin ortak olması câizdir. Ancak koyun ve keçi cinsinden olursa, bu takdirde o kurbana birden fazla kişinin ortak olması câiz değildir. Yedi kişinin bir sığır veya bir deveye ortak olması câizdir.

Sahâbe -Allah onlardan râzı olsun- hac ve umrede kesilen kurbanda, yedi kişi bir deve veya bir sığıra ortak olmuşlardır.

Nitekim Câbir b. Abdullah'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

نَحَرْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم عَامَ الْحُدَيْبِيَةِ الْبَدَنَةَ عَنْ سَبْعَةٍ، وَالْبَقَرَةَ عَنْ سَبْعَةٍ

[رواه مسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte Hudeybiye antlaşmasının yapıldığı yılda deveyi yedi kişi adına ve sığırı da yedi kişi adına kurban olarak kestik."[1]

Başka bir rivâyet ise şöyledir:

Yine, Câbir b. Abdullah'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

[حَجَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم فَنَحَرْنَا الْبَعِيرَ عَنْ سَبْعَةٍ وَالْبَقَرَةَ عَنْ سَبْعَةٍ] رواه مسلم

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte haccettiğimizde deveyi yedi kişi adına ve sığırı da yedi kişi adına kurban olarak kestik."[2]

Câbir b. Abdullah'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[الْبَقَرَةُ عَنْ سَبْعَةٍ، وَالْجَزُورُ عَنْ سَبْعَةٍ] رواه أبو داود وصححه الألباني في صحيح أبي داود

"Sığır, yedi kişi adına ve deve de yedi kişi adına kurban olarak kesilir."[3]

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin-, "Sahîh-i Müslim"in şerhinde şöyle demiştir:

"Bu hadisler, hac ve umrede kesilen kurbana birden fazla kişinin ortak olmasının câiz olduğuna delâlet etmektedir.Âlimler, koyun ve keçide birden fazla kişinin ortak olmasının câiz olmadığı konusunda ittifak etmişlerdir.Yine bu hadisler, deve ve sığıra yedi kişinin ortak olması halinde kurbanın geçerli olduğuna ve deve veya sığırın, yedi koyun veya yedi keçinin yerine geçtiğine delâlet etmektedir.İhramlı kimsenin üzerinde -av avlanmasının cezası olan ceza kurbanı müstesnâ- yedi cezâ kurbanı olsa, bir deve veya bir sığır kestiği takdirde bu bir deve veya bir sığır, yedi koyun veya yedi keçinin yerine geçer."

İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi'ne kurban bayramında kesilen kurbana ortak olunması konusunda soru sorulmuş ve komite şu cevabı vermiştir:

"Deve ve sığırın, yedi kişi adına kurban olarak kesilmesi câizdir.Bu kurbanı kesen yedi kişi, ister aynı âileden kimseler olsunlar, isterse ayrı âilelerden olsunlar, ister akraba olsunlar, isterse olmasınlar, hükmü aynıdır.Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- sahâbeye, her yedi kişinin bir deve veya sığıra ortak olmaları konusunda izin vermiş ve birbirinden ayrı tutmamıştır." [4]

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- kurban ile ilgili hükümler konusunda şöyle demiştir:

"Koyun ve keçi cinsinden olan bir hayvan, ancak bir kişinin adına kurban olarak kesilebilir. Deve veya sığırın yedide biri de koyun veya keçinin bir tanesinin yerine geçer."

---

[1] Müslim, hadis no: 1318

[2] Müslim, hadis no: 2324

[3] Ebu Dâvûd, hadis no: 2808. Elbânî "hadis, sahihtir", demiştir.

[4] İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları, cilt: 11, sayfa: 401